

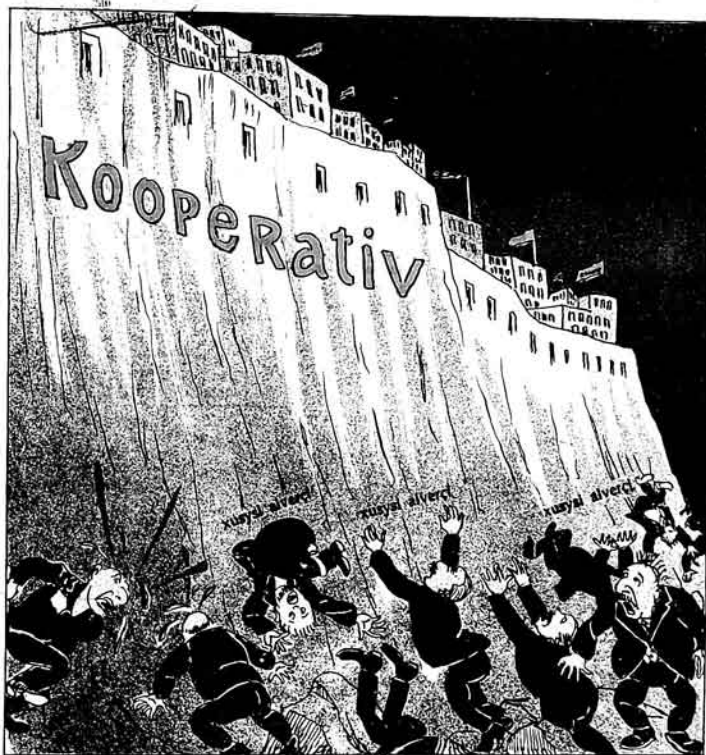

№ 28

AZƏRBAYCAN
KÖMRÜK DÖVLƏT
TİJƏRƏKƏSİ

Молла Наср-Эддин
Къзы Кооператив ошуну

Kijməti 15 kəpiq

— By divara daxili xususi alverçi basları, dajir, xarici baslarda dövam qetirməzi

UNVAN
Bağlı, qəhrə
poçta qur-
sı № 64
Telefon
№ 40-83

Kooperativ bajramı

Bü kooperativ bajramını, mən heç bəza duşmədim, Və heç bilmədimqi insanlar nejləməq istijirlər, AXIL dejesən lap zərəfət oldı.

Kooperativ—e'ni davlatməndliqi aradan qəturmaq—e'ni sərmajədarlıqlıqın karəsusına birtəməq və umum zəhmətqələrin hərasinin sakkalından bir tuq ajırlıb—miljonçı jaratmaqlın kabagını almaq.

Necə e'ni kooperativ. Hər bir isai umymca qərmaq, hər məsələja dair umymca təəqilat jəpmək, hər binaquzarlıkdakı—muatəraq olmaq, və bejəliqlə—com'li binaquzarlıqların mənəfa'nə—səriq olmaq, xah ticarətdə, xah ziraətdə, xah sanajə'də.

Pəs onda necə olсын: əqər bejə məluhiza etsəq qi bir by usylı, ticarət də isələdəcəqiq onda pəs rəad və qəzi açlık hər, tacirərimiz nə jol ilə tənax kəzansınlar?

Pəs əjlədə İrandə Hacı, Məhəmməd ağa Həririlər və Azərbajcandə Mıysa Nəgiollar və Məntəaoflar nə jol ilə miljon sahtı, olсынlar.

Əsi mətləb byradadər qi dənjanın davlət və sərvətini koçək tacirlər həmişə qasıb qısyb zəhmət qələrin əvəmliki, acizliqindən istifadə edib kəzansınlar, əqər sən məni hər bir binaquzarlıkdə, ticarət və sarıajə'də zəhmətqələrdə joldəz elija-

cağsən—daxıl, onda mən o miljon kəzənməyə haradan jol tapcağam?

Jox, jox—by kooperativ bajramını, mən bəza duş bilmədim.

Və by səhbətlər mənim kyləlmə qırmır: — Mənim arzum—təqə miljon kəzənməkdə—və qasıb zəhmətqələrdə joldəz olmaq—mənim isəim dəqiq.

Səbəb by qi onlar zəhmət usylı ilə qalınmaq istijirlər.

Mənsə—asanca miljon sahtı, olmaq istijiram:

Mənə—miljon lazımdır—ontarın—canı cəhənnəmə.

Molla Nəsrəddin.

Molla Nəsrəddin Təkvimi

11	1899—jənjədə İqinci Nıksajın bəzi jarılması.
Cum'a akş.	Əməna Əzrajilin bəzi ajık olsajdı—miljonlarla qunahsız zəhmətqəcin canı, hədəz qətməzdi.
12	By qun cum'a, və sabah saənbə qunıdır.
Cum'a	
13	By qun təq birçə dükür Kəslim məscidində bir iqi həmbəl həmbəl, əlində lulaqın dəstəməz aları qərsən əmma sabah jəhədi qəlisəsində çökli—çökli okyməntə intəliqent jəhədi qisi və kadınlar, ibadətdə qəlan qərə bilərənsən.
Səənbə	

Hər dəm bir

Bə'li ərz olсын ağalarımın kilylygyna qi, jərlə qəzətlər də jəzımlıdır, uç dərt qun byndən əvvəl Bəzərim, qəçədə jə'ni o qəçədə qi, oranın əhalisi əsil behəliqədir. Jə'ni o qəçədə qi, oranın al—vəçiləri həmləsə, həzrət Əlinin xalis əl'ərindən oldıklar, uçun hər biri əmrlərində bir dəfə Məqqəje, bir iqi dəfə Qərbəljə muəllajə, bir neçə dəfə Məshədi mukəddəsə musərraf olmyatırdy. Byntər əmurləri zyyny hər qun beə nəqət nəməz, hər ildə bir aj ayət dytyblərdy. By mukəddəs qəçənin by cur mukəddəs vıçydlarından iqi—uç nəfəri bir jəsiq vısanədən etri də'va salıb biri birinin qəljəji sərifinə bir dəna iqi qırvənzəliq juqləjub qəndərmisdir ağalarımın jənlənə Sabahı'də ələnin kovm əğrabəsə, bəzərə qəlub, bir iqi nəfəri tənqəçə ilə əlumcul syratdə jərə ləmlədyr. Deməli bir jəsiq vıajəja uçca nəfər kyrbən olmya. Nənim imdi by saat bəaləma bir xijal qəllər, əzum əzumdən xəbər alıram, xyb byntər qi, qəçməzəz bir fəhəz uçun əz jəll əjdalların lıbaslarını kyrbən edənərdəndür. Bəs bir jəsiq vıanə uçun uç nəfər əzhid qul—qun qəfan olmagın nə dəxli kərlizə vardy. Necə qi, rəhmətli qır çevrində Bəlxanədə tojdə bir ojnəjan mətləkədən etri bir qəndin jarıstı kərlimlədi.

Adam by vısnə köhrəmanlıqın halını nəzərə alanda kyp kyry kyryjiri (xlasə sən həzrət Əlinin umməti sən kəlbəli Qərbələ tərəfinə çevir.) çunqi həmə nıcat vıarsə—qənə oradadır. **«Hərdəm birçi»**

And içiblər

Nərasən Pəmbək zavodyna kilykyçylərə and içiblərə bir dəfədə olmyş olə turqə təfilə jəzəmənlər. Çənuq turq olçyklərə uçun rıscə əqərməzəq istijirlər.

„Çistkaja dair“

„Dvornik“ Bəh-bəh! Syra apparatında qarış sursmalı canlar vıarsə!

Çistka səhbəti.

— Çistkadan necə qəçdın? — Əvvəl basdan, inkəlb tarixindən başləjub avropanın indiqi vəzəjjətindən nəkl etməje basladım. Sonra məni dəjəndərd əmədən nəkl etməje tələb etdilər jəkaçca baslamıçdım, bir isai zəklim ogly biliməram haradən çıkdı, bütun işlərim səljəməje basladı.

— Bəs əvvəldən əz „adamlarını“ həzırləməməldün?

— Necə həzırləməməldim, nəqər yəqə nəqər, bə'zləri iclasə qəlməmişdi, bə'zilərində ağlızlarına sy alıb otyrmyydylar.

— Bəs imdi fıqır nədir? — Fıqır kalıb qi, necədə olсынləraqə çistka nəticəsi necə olcağkdır. K. B.

„Mohymat“

Aina danəz sədajı aınat! Jə'ni—azınanun sədəsini, əncək əzuna esidə bilər.

Bir nəfər qurcustan məarit işcləri ittifakı, mərqəzi komitəsi təlimatçyların jolı. Bağı vəkəzəlnə duşub orada salənlə səkində, ilə ilahə iləlləh jəzınlı qərüb idarəməje bejə jəzır.

„Mohytlə bir tərəfdən çalçadıkımız həldə—bir tərəfdən də mə'hyəmat zıjnətlərini təsdiqləjib dejiriq: „çək qəzəldir“.

Molla nəsrəddin əmy-də dəjir: „Mohymətdən tərənən hər bir qəzəlliq—jok olсын qəraq“.

MOLLA ZULEJXA

(Ölçənədən)

Poçt cədəsində 9 nəmrollə evdə, ibarət olan dərti Əbduləlinin evindən Cənab molla Zulejxa qəzəl mərsijə dəjir, etəjqi

mərsijəni kyrtəzər başləjər nəbə dənəqə, Allah Əbduləlinin atəzənə rəhmət əjləsinin evindən jəno məsyrmənçəlik işi qəllər.

İndiqi karkəşlər

.....Joldas səni qerum çit-kaja duəsən balam! Səni qerum kassadan paran aqşiq qəl-sin məhqəməjə calb olasan.

Sənqi bəni by kədr incidib mənə sabah sabaha saldın, mənəm ərizəmi üç əfjar ilə atəbyn məhydynyn altında sakladın, otyrdykyn styndan əlin çüksün partafəlin bas daətun olсын! o qun olсынqi mənədin aftomobil mejjitini aparсын! Mənəm ustum-da hamı öz tanılarını, jola saldın mənə by kədr incidirsən, səni qerum by kabəkədi çit-kaja duəsən balam:

Kara-bala.

Ləngorandan.

Saval cəvab.

- Toprak səbəsinə.
- Əqin kompanjiasından sizdə məylmət varmı?
- C—Jokdyr.
- S—Nə kədar Kəzədə əqin jeri vardy?
- C—Bilməyiriy.
- S—Kəzədə nə kədar arpa byğda əqilubdu?
- C—Bilməyiriy.
- S—Müstəriq təsəvvüfatların mikdarı.
- C—Bilməyiriy.
- S—Kolkoxların mikdarı, və mmi?
- C—Jokdyr.
- S—Pəjlənan jərlərin mikdarı varmı?
- C—Jokdyr.
- S—Nə kədar parə sərf olınyb?
- C—Səni jok-hisabı jok-nə kədar lazırsən jaz.
- „İmamverdi“.

Xırda xəbərlər.

Koby — Məşyər məədiilərdən biri cohr nəna dərmanında bir çək səjər qraf etdiji qibi, xıjar və kovyn kabükülərində qəz əgrüsünə çərolar tapmışdır.

Baqt — Butun muəssələrdə istəjon turu və rıss məğniqə xanımınlar idarə materialları, nənəbrək və jəklən əsnaları, nənə məhəbbət məqtiyby jəzmajacakları, nənə sərməliədir.

Şairliq vəsokəsi

Bir nəçə qun byndan kabək bir vilajətin qəncələr komitəsi əzəq qatibi tərəfindən idarəməzə məhrə və əlvən imzalı, bir vəsokə qəndərilədir—məzəymən, bydn qıl əlan joldas—büzim əşhrdə fə'al və dəqarlı bir əşrdir. Haman vəsokəyə bir yzın ə'r parçası, da sancaklanmışdır. Ə'ri okyandan sora bir atalar sezunu jada saldıq, qıl zorlə əair olmaq olmaz“.

İmza — „Julançə şair“.

Bzovna tiri

Baqda işlədilon salman sözü, Zəkafkasjanın bə'zi jərinədə tir işlədijindən, çokları, ələ bəsa duəsaq qıl mən Bzovna salmanından jəzmək istəjirəm.

Xejrl mən, nə salman nə də tir səhbəti etməjəcəyəm.

Mənəm dedijim nisənə atmaq tırdır. Gəzətlərin jəzdləynə qəra, əşvalət belədir qıl, Bzovna tiri adamlara, nisənə atmaq əj-rətməq ilə bərabər bir də jəralanmış tir-tap jere yəzənməq, əj-rədir.

Deməli Bzovna tiri'nin iqi cihatdın mənfəəti vərdir. Byndan jəralənanlar əz jəraları, nənə, bağlaməq, və muələcə etməj-də əjrilərlər. Ona qərədə by iəi bəskə jərlədə olan tirlərədə məsləhət qəruuz.

M.

Bizovna pıljanəsədə.

Hər qəs ərasətı, məhəəri qərməq istəjursə—Onda byjyr-sın Bizovna Pıljanəna, belə qıl, orada çimənələr anadan qəlmə surətədə əzlarini qunə vərmaq-dədurlər. Hatta bə bir dərəcəjə çətməsi qıl, qərbələsi by ja mə-sədiələr belə oradan qəçdiq də qəzlarini jymyb dejirlər qıl, nə-məhrəmə bəkmək çəjiz dajildir.

İnzibat Ə'bəsi bynlara bir kədar jədəb əqrətəjdi dād ol-mazdı.

„Sən də jəzməyə başlama-İssən“

Mərdaqan məmləqətinə idarə edən bir məs'yl işçi joldas qunlərin bir qunı məşyər prola-tar əairimiz Sulejman Rustəmə rast qəlib, səhbət arəsində ona bir bejlə sual vərilibdir:

— Səndə jəzməyə başla-mısan? Mən Rustəmin jərinə ə'r parçası, da sancaklanmışdır. Ə'ri okyandan sora bir atalar sezunu jada saldıq, qıl zorlə əair olmaq olmaz“.

— Mərdaqan dajirəsində bəş illiq planı, həjətə qəçirməq vəzi-fəsi sənə mi muhəvval olınyb-dır? **Mərdaqanlı.**

Naxçəvənda

Naxçıvan camahətı, komyn-xozyn əlindən əjəqət edib dejir-lərqi elektrik nə uçun duzqujn bir sıratdə jənmür. Məsələn bir qun jənanədə iql qun jənmür, və bə'zən qədədə 3-4 dəfə hardəm 1-2 saat qəçir. Tıjatro, Qino və qəçə kysrlərlərməz kəranı, kədə kalıb bağlanırlar.

Amma bənim fıqrımə qəraq nərazət, olmasınlar çunqə Komynxoz rəz, olımyr qıl qəzəli-miz elektrik ləğyundan kəmas-sın. **Səb-pərə.**

Tıjatro və mysiki.

By qunlərədə vəkdi' olan mərif xadimlərinin iclasında Bə-qıda movcyd olan Turq İslə tıatrosy hakkində dəxi muzaqə-ə olınyms; nətlərdən birisi qəçən il tıatronun əqlr bir vəz-iyyətədə öldügnə, artistlərə vək-tində məəs vərilmədiğini, ələ-umum tıatroyə qənlərini çək əz öldügnə, əqlar bir lisan ilə zıqr etmədiər by barədə çək qutyq kol-dən sonra kərarə almışlar qıl tur-q İslə tıatrosy turq akademik tıatrosy ilə birləşsən, və akade-mik tıatrosynda iqi səqsə əmələ qəlsin, bir səqsijəsi. Baqda, diqərində Azərbaycan kəzalarında təməə qəstərsinlər

Əsiddijimizə qərə—syrənün by kə'nəməsi A'li dajirələr tərəfindən təsdiq edilmişqdadır.

İmam itləri

İmam tə'zijasini hər səhər-də, hər kəsəbə və qəndədə idarə edənlar bir nəçə məscid kolçə məklərdir.

Əjn zəməndə bynlar molla və mərsijəxanların koçları, da hesab olıyna bılilər.

İmam tə'zijasinə həmişə rovnək vərən və dirildən—by imam itləridir: Qəncədə qəlbə Həsən, Əsədə qəlbə Riza və Naxçevənda qəlb Hüseynlikdir.

Təq Molla by barədə o kədr qəvli dəqiql: molla çək vəkət əci və fəqr olar: doğrudır mollaların kolçə çomakı, həmişə tarixdə ad çəkərlər: Kyba-də—Hacı, Molla Baba, Zəmaxı-də—Hacı, Məcid Əfəndi; Naxçevənda—Hacı, Saleh—əgə—və gəjriələr—ancək həmişə bynlərində ətrafında qəmə məscid kolçə-makları, jox olmuştılar.

Joksa iş təqə molla—ja kəlsə—byrədə ilə bir tor jolnə kojmək olar; ancək—by itlər ədəmə jol vərilmir qıl qədid mollağa sezyn, deji biləsən.

By imam itləri—hər jərdə məscidin və mənəbrin sutyn-üdür. Bynların vəzifəsi—məscidin kəpəsində jətib, —Kylakları, nı,

klr, pıdməklər: əqər əsiddilər və qərdəmlər qıl bir tərəfdən təbliğət, səsi qəlib—o dəmədə murl-dəməq, başlajacaklar: əqər kor kədn qeri çəqıldin—çənyıl kyrtarmısın,—əqər kərkəmənd-İsin bitibdi.

By məscid koçları, çək jərdə tırjaqi—kyməbzəzilərdən tə-qil olınyr, əmma bir parə jərlərdə kəsəblərdən (Şias) və bə-kəllərdən təqil olınyr. Naxçevənda ən imam itlərinin ən sərp-i—məşyər qıl dəbbək dır qıl mollaların çirqli—tymanın da-

İna sədə ələməqdən hələ əsan-mıjıbdır; o həmişə səhbət arəsində bejə formais əjlar; dunya və əlam məscid-dən irəqib də-gülsə—mən əzum əz vəcudimlə təq bir məclisi qərdəni əairim-də saxlam.

Hər çənd bir parələr, səjju-jurlar qıl həmin koca dəbbək-qəçmədə xylkilənk və həjasız-lək diplomun, da təhsil etmə-dir.—ancək by əxırünə, rəvəjəti vəbəli, koca imam qəpəqinin qərdəni əairində kəlməli, olıy.

„Mucavər“

Məştəgə qəlbəylər

Qəçən cüm'ə günü, Məştəgə qəlbəylərini, kərsətləmək için, qənd əhli—arvad yəsk ilə bərabər çələ çuxmuşadı. Bə'zləri jı-bəndügnəndən, Məştəgə jolynda təza istəjon avtoyəslyə minib, kabəgə çukmuşlar. Qəfir avto-bıysc joldə avtoyəsly səkləmə-dügnəndən, avtoyəsde olanlar ilə avtoyəsly arəsində balaca nə-rəzlik əmələ qəlmışdir. Avto-bıysda olanlar, savabı, çək olıyn dija Zəbratə qədid oradan pjadə jola kəji, tmlərdir.

Mygan xəbərləri

(Səljən okryy) Sabir-Abad rəjon məs'yl işçilərinin başları, sinifitəzisiyə (kompanjiasına) kə-rı, ədül, uçun duzətdiqərləri təq-i-lətlərə rəhbərliq etməqə vəktiləri çətməjər.

Rəhbərlijin çoxlyğundan Kə-ləgəjn zəhmətqəs ərtelinin Trak-torları, atları, nə bəzən, zı, əg-rüdn, altın əqin ələtləri öldü-q, həldə əz jərlərin qəndin kolçə-məqarında DADA3 FƏRƏC oqlı, ilə ƏLİ3 ZULFƏKAR oqlı, nənə aqməq icarəsinə vərtilər.

İmza — „Muxbər“

Naхсыван daha batmalı olmalı

«...» boganlı, dahi bir arvad Pənci qəndi imamzasında yatıb ağızda imamın suyu ələyini və Naхсыван da Kaxxın qəndinin əzizlərinə bəzəyənə, cəmətə xəbər verir. Cəmət Kaxxına qəməzə qədir.

Cəmət imamzasında dolub by bolana kəltərmək için əzəzəl ədib ələz vırdıkdə bir qəgci bynləre qəşib əqillərini çəməz lətdəkdə (təzil-təzil əşyək sy ləqdiqindən) səncilərək jükülür. Cəmət dəhadə kərxyü qəgcinə təvbə əldəyəm əlçəkülər. Qəgci kəlküb ərvad yəgcinə, ərəbələ dəldyərək əşəb-əşəb əlçəkülər qədir.

Əşəb qəhəz əlanlar yzəkənd bir tək qəşub imam qəşir dıq bəslərində olan məpkələri, cürb təlləyərək bərk ləkinləndkdə bir fənarlı avtomobil əldyky əşəqər əlyr.

Mədicədə məmənilər əşəb qəhəz kəlküb bəzəyənə, jəçirir, tırjaqlar da tırjaqlərini çəçirir.